

Hjemmehjælp til ældre – 2012

Færre hjemmehjælpsmodtagere og færre minutter pr. modtager

I 2012 var der godt 130.000 over 65 år, der var *visiteret* til at modtage hjemmehjælp, mens der i 2008 var næsten 155.000. Antallet af hjemmehjælpsmodtagere over 65 år er dermed faldet med ca. 14%. I forhold til den del af befolkningen over 65 år, der bor i eget hjem, er andelen, der er visiteret til hjemmehjælp, faldet fra 19% i 2008 til 14% i 2012. Det svarer til at "dækningen", dvs. andelen af 65+årige, der modtager hjemmehjælp, er faldet med $\frac{1}{4}$, jf. tabel 1.

Samtidig med at antallet af hjemmehjælpsmodtagere er faldet, er der sket et lille fald i det gennemsnitlige antal timer til den enkelte hjemmehjælpsmodtager. Faldet er på 6 minutter i gennemsnit, svarende til et fald på 2,8% fra 2008 til 2012. Faldet er hovedsagelig sket i den praktiske hjælp, hvor den visiterede ugentlige hjælp pr. modtager er faldet med næsten 20%, jf. tabel 2.

Flest modtager praktisk hjælp, men langt de fleste timer går til personlig pleje

Langt den største del af hjemmehjælpen går til personlig pleje. Den personlige plejer tegner sig for mere end 80% af hjemmehjælpen. Ca. 2/3 af hjemmehjælpen går til kvinder. Ser man på den enkelte hjemmehjælpsmodtager, får mandlige hjemmehjælpsmodtagere dog i gennemsnit ca. 30 minutter mere hjælp pr. uge end kvindelige hjemmehjælpsmodtagere. Forskellen i det gennemsnitlige antal minutter ligger hovedsagelig i den personlige pleje, jf. tabel 3.

Selv om næsten halvdelen af alle hjemmehjælpsmodtagere kun modtager praktisk hjælp, tegner hjemmehjælpen til denne gruppe sig kun for 7% af det samlede antal hjemmehjælpstimer, jf. figur 1.

Det betyder, at under 1% af de hjemmehjælpsmodtagere, der udelukkende får praktisk bistand, får hjemmehjælp i mere end 2 timer. For de, der modtager personlig pleje og evt. også praktisk bistand, er næsten halvdelen visiteret til mere end 4 timer bistand pr. uge, jf. figur 2.

Der er visiteret flere timer end der faktisk leveres

Der er betydelig forskel på det antal timer, den enkelte borger er visiteret til i landets kommuner. Det gennemsnitlige antal timer er næsten dobbelt så højt i den kommune, hvor det visiterede timetal er højest (Dragør med 5,2 timer), som i den kommune, hvor det er lavest (Tårnby med 2,5 timer). Samtidig er der dog også stor forskel på forholdet mellem visiteret og leveret hjemmehjælp i de enkelte kommuner, jf. tabel 4.

På landsplan ligger den leverede hjemmehjælp mere end 10% under det antal timer, der er visiteret. Forskellen mellem den leverede og den visiterede hjemmehjælp er vokset lidt fra 2011 til 2012, jf. tabel 5.

Opdelt på hjælp til personlig pleje og praktisk bistand er forskellen mellem leverede og visiterede timer ca. dobbelt så stor for den personlige pleje som for den praktiske bistand. Den leverede personlige pleje ligger 14% under det visiterede antal timer, mens de leverede timer til praktisk bistand ligger 6% under det visiterede i 2012, for de kommuner, der har indberettet både visiteret og leveret hjemmehjælp.

Visiteret og leveret hjemmehjælp

Danmarks Statistik offentliggør statistik for både visiteret og leveret hjemmehjælp. Opgørelserne vedrører hjemmehjælp, hvor modtagerne har frit valg mht. leverandør, dvs. borgere i eget hjem, mens hjemmehjælp til personer, der bor i plejebolig eller på plejehjem, ikke indgår i opgørelsen.

Begge opgørelser bygger på de oplysninger, kommunerne har indberettet om hjemmehjælp for de enkelte borgere. Den visiterede hjemmehjælp er den hjemmehjælp, kommunen har besluttet at borgeren skal have ved tildelingen af hjemmehjælpen. Den leverede hjælp er den hjemmehjælp, borgerne faktisk har modtaget.

Antallet af timer i de to opgørelser svarer ikke til hinanden. Det gælder både for den enkelte borger, for de enkelte kommuner og på landsplan. Afvigelsen på landsplan er mindre end afvigelsen for de enkelte kommuner, idet der både er kommuner, der leverer mindre hjemmehjælp end visiteret, og kommuner, der leverer mere hjemmehjælp end visiteret.

Danmarks Statistik har offentliggjort tal for den visiterede hjemmehjælp siden 2008. Det er ikke alle kommuner, der indberetter til Danmarks Statistik hvert år. Der er flere kommuner, der har indberettet tal for visiterede timer end for leverede timer. Danmarks Statistik er først begyndt at offentliggøre statistik for leverede timer fra 2011.

Hovedparten af tabeller og figurer i denne artikel bygger på statistikken for visiterede timer.

Alder og hjemmehjælp

Der er ikke nogen direkte sammenhæng mellem alder og hjemmehjælp. Hjemmehjælp ydes efter behov – ikke efter alder. Det gennemsnitlige antal timers hjemmehjælp til de, der modtager hjemmehjælp, er højere for personer under 65 år end for de 65-89-årige. Kun for de 90+årige er det gennemsnitlige antal timer pr. modtager højere end for de under 65-årige, jf. figur 3.

Langt hovedparten af hjemmehjælpen går dog til personer over 80 år, jf. figur 4. Mens personer over 80 år kun udgør ca. 22% af de 65+årige, der bor i eget hjem, modtager de ca. 66% hjemmehjælpen. Det er mest markant for de 90+årige, der kun udgør 3% af de hjemmeboende over folkepensionsalderen, mens de modtager ca. 23% af den visiterede hjemmehjælp.

Andelen af hjemmehjælpsmodtagere i de enkelte kommuner

Der er stor spredning kommunerne imellem, når det gælder andelen af borgere i eget hjem over 65 år, der er visiteret til hjemmehjælp. Allerød og Egedal ligger i bunden med henholdsvis 8,0% og 8,1% mens Aalborg og Frederiksberg ligger i top med henholdsvis 21,8% og 20,4%, jf. figur 5. Kommuner, der ligger omkring landsgennemsnittet på 14,3%, er markeret med grøn i figuren.

For de 80+årige, der udgør hovedparten af hjemmehjælpsmodtagerne, er andelen lavest i Allerød og Norddjurs, hvor 39,8% og 30,6% er visiteret til hjemmehjælp i eget hjem, mens andelen af borgere, der bor hjemme og er visiteret til hjemmehjælp, er højest for Ålborg og Ishøj med hhv. 61,6% og 52,2%, jf. figur 6. Kommuner, der ligger omkring landsgennemsnittet på 42,4%, er markeret med grøn i figuren.

Tabel 1. Udviklingen i visiteret hjemmehjælp til hjemmehjælpsmodtagere, der bor i eget hjem

	2008	2009	2010	2011	2012	Ændring 08-12
Antal hjemmehjælpsmodtagere	Antal modtagere					
I alt	154.573	153.669	148.956	140.277	132.810	-14,1%
65-79 år	58.133	57.162	55.037	51.246	47.784	-17,8%
80+ år	96.440	96.508	93.919	89.031	85.025	-11,8%
Andel, der modtager hjemmehjælp	Procentandel modtagere					
I alt	19,0%	18,4%	17,3%	15,7%	14,3%	-24,7%
65-79 år	9,4%	8,9%	8,3%	7,4%	6,6%	-30,1%
80+ år	49,5%	49,0%	47,7%	44,8%	42,4%	-14,3%

Note: Hjemmehjælp er opregnede tal for hele landet på baggrund af tal fra de kommuner, der har indberettet tal for visiteret hjemmehjælp til Danmarks Statistik. Antallet af plejehjemsboere er fratrukket det samlede befolkningstal, før udregning af andel hjemmehjælpsmodtagere. Afrunding kan medføre afvigelse fra tal i Statistikbanken.

Kilde: www.statistikbanken.dk, AED06, RESI01, FOLK1

Tabel 2. Gennemsnitligt antal timers visiteret hjemmehjælp pr. uge pr. modtager 65+årige

	2008	2009	2010	2011	2012	Æn- dring 08-12
	Timer pr. uge					
I alt gennemsnitligt antal timer per borger	3,61	3,60	3,63	3,45	3,51	-2,8%
Modtagere der udelukkende modtager personlig pleje	4,55	4,73	4,83	4,61	4,74	4,2%
Modtagere der udelukkende modtager praktisk hjælp	0,64	0,60	0,58	0,54	0,51	-20,7%
Modtagere af både personlig pleje og praktisk hjælp (timer i alt)	6,79	6,78	6,79	6,48	6,55	-3,5%
- heraf personlig pleje	5,56	5,63	5,67	5,43	5,55	-0,1%
- heraf praktisk hjælp	1,23	1,16	1,12	1,05	1,00	-18,9%

Bemærk: Kun kommuner, der har indberettet visiteret hjemmehjælp, indgår i beregningen af det gennemsnitlige antal timer for det pågældende år.

Kilde: www.statistikbanken.dk, AED06, AED022.

Table 3. Distribution of visited hours for home help in 2012 by practical help, personal care and gender

	Timer pr. uge i alt			Andel af timer		
	Mænd og kvinder	Mænd	Kvinder	Mænd og kvinder	Mænd	Kvinder
I alt	466.175	154.211	311.964	100%	33%	67%
Visiterede timer til modtagere der udelukkende modtager personlig pleje	70.051	40.455	29.596	100%	58%	42%
Visiterede timer til modtagere der udelukkende modtager praktisk hjælp	31.825	8.557	23.268	100%	27%	73%
Visiterede timer til personlig pleje til modtagere af både personlig pleje og praktisk hjælp	308.221	89.244	218.977	100%	29%	71%
Visiterede timer til praktisk hjælp til modtagere af både personlig pleje og praktisk hjælp	56.078	15.955	40.123	100%	28%	72%
	Antal modtagere			Gns. timer pr. uge pr. modtager		
	Mænd og kvinder	Mænd	Kvinder	Mænd og kvinder	Mænd	Kvinder
I alt	132.810	39.256	93.554	3,51	3,93	3,33
Modtagere der udelukkende modtager personlig pleje	14.745	7.665	7.080	4,75	5,28	4,18
Modtagere der udelukkende modtager praktisk hjælp	62.484	16.449	46.035	0,51	0,52	0,51
Modtagere af både personlig pleje og praktisk hjælp	55.581	15.143	40.439	6,55	6,95	6,41
- heraf personlig pleje				5,55	5,89	5,42
- heraf praktisk hjælp				1,01	1,05	0,99

Note: Tallene er opregnede tal for hele landet på baggrund af tal fra de kommuner, der har indberettet tal for visiteret hjemmehjælp til Danmarks Statistik i 2012.

Kilde: www.statistikbanken.dk. AED022, AED06

Tabel 4. Top- og bundplacering i 2012 for største og mindste antal gennemsnitlige visiterede timer til hjemmehjælp pr. hjemmehjælpe modtager - 65+årige

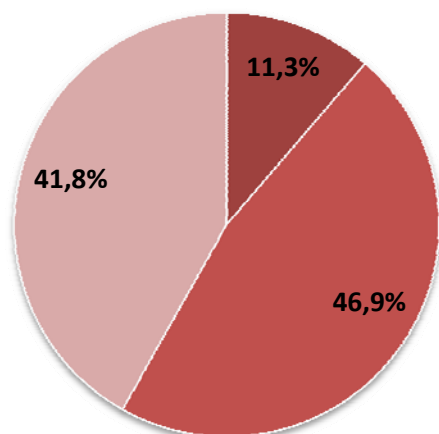
Placering	Top 10	Gns. antal timer pr. uge		Placering	Bund 10	Gns. antal timer pr. uge	
		Visiteret	Leveret			Visiteret	Leveret
1	Dragør	5,23	3,65	1	Tårnby	2,46	2,57
2	Holbæk	4,93	3,85	2	Faaborg-Midtfyn	2,68	2,53
3	Gribskov	4,86	-	3	Morsø	2,69	2,47
4	Hedensted	4,77	2,97	4	Skive	2,70	2,56
5	Helsingør	4,76	3,68	5	Solrød	2,78	2,43
6	Bornholm	4,51	-	6	Albertslund	2,78	2,84
7	Billund	4,45	3,54	7	Odense	2,79	2,85
8	Horsens	4,38	4,01	8	København	2,86	2,65
9	Haderslev	4,36	3,11	9	Kerteminde	2,87	-
10	Aarhus	4,29	3,19	10	Kolding	2,88	2,98

Note: Der mangler i alt data fra 14 kommuner: Fra AED06 og AED022 mangler: Fredensborg, Lemvig, Lyngby-Taarbæk, Roskilde, Sorø og Vesthimmerlands kommuner. Fra AED023 og AED01 mangler: Bornholm, Brøndby, Faxe, Fredensborg, Frederikssund, Glostrup, Gribskov, Kerteminde, Lejre, Lemvig, Lyngby-Taarbæk, Roskilde, Sorø, Vesthimmerlands kommuner.

Kilde: www.statistikbanken.dk. AED06, AED022, AED023, AED01

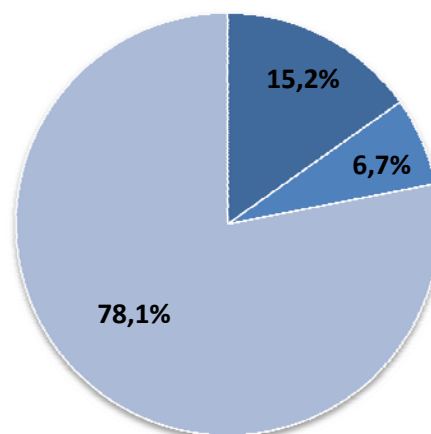
Figur 1. Fordelingen af hjemmehjælpsmodtagere og visiteret hjælp i 2012

Fordeling af hjemmehjælpsmodtagere i 2012

- Borgere, der alene modtager hjælp til personlig pleje
- Borgere, der alene modtager praktisk hjælp
- Borgere, der både modtager praktisk hjælp og hjælp til personlig pleje

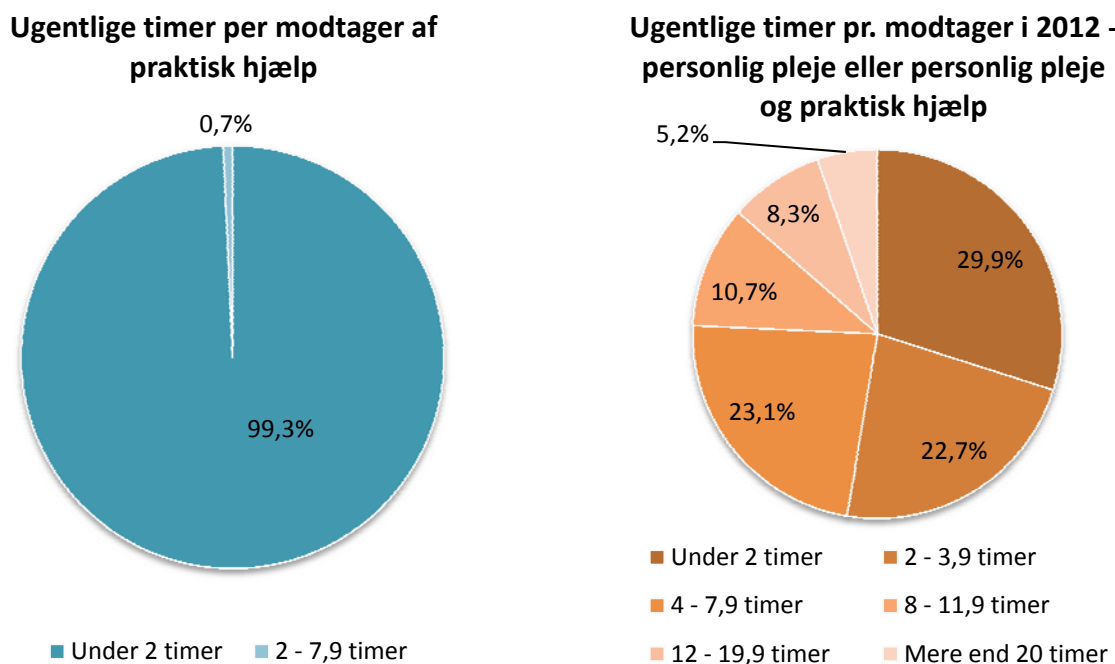
Fordelingen af visiterede timer til hjemmehjælp i 2012

- Timer til borgere, der alene modtager praktisk hjælp
- Timer til borgere, der alene modtager hjælp til personlig pleje
- Timer til borgere, der både modtager praktisk hjælp og hjælp til personlig pleje

Kilde: www.statistikbanken.dk AED06, AED022

Figur 2. Antal timers visiteret hjemmehjælp pr. uge i 2012 fordelt på praktisk hjælp og personlig pleje

Kilde: www.statistikbanken.dk AED06

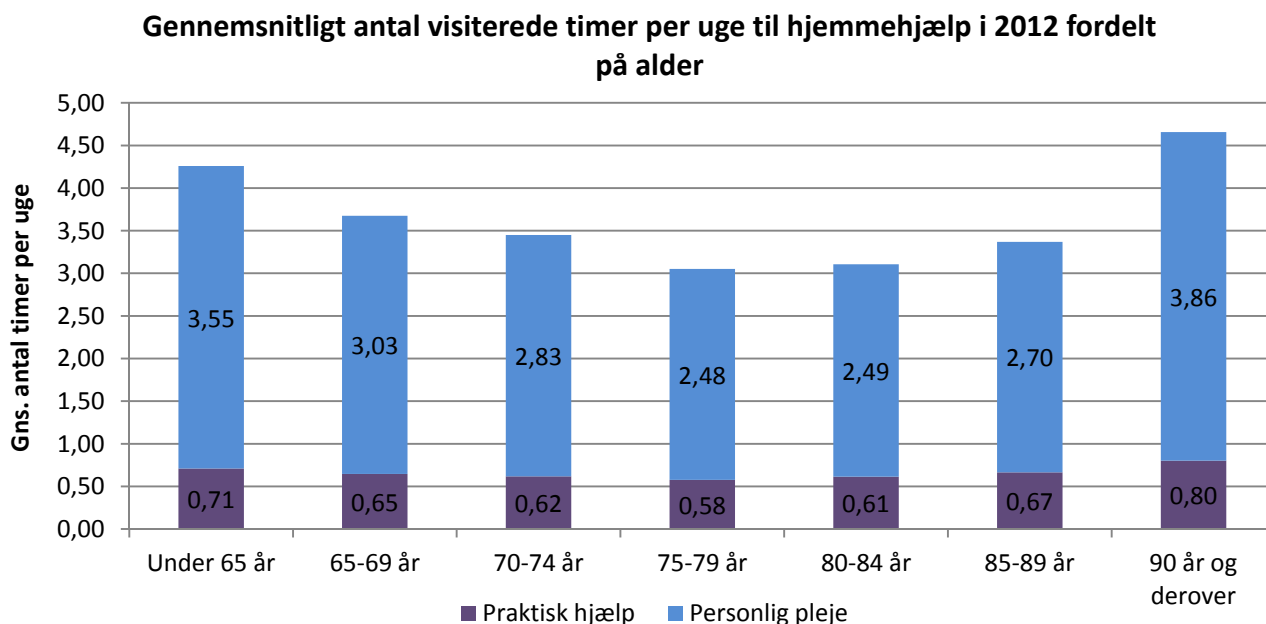
Tabel 5. Forholdet mellem visiterede og leverede timers hjemmehjælp fordelt på aldersgrupper, personlig pleje og praktisk hjælp

	2011	2012	2011	2012
	Leveret/visiteret		Forskel	
	Fordeling på aldersgrupper			
Alle aldre	88,4%	87,6%	11,6%	12,4%
65-69 år	84,7%	83,1%	15,3%	16,9%
70-74 år	85,3%	85,0%	14,7%	15,0%
75-79 år	87,8%	87,0%	12,2%	13,0%
80-84 år	88,6%	87,8%	11,4%	12,2%
85-89 år	89,3%	88,3%	10,7%	11,7%
90 år og derover	90,8%	90,2%	9,2%	9,8%
	Fordeling på personlig pleje og praktisk hjælp			
I alt for begge typer ydelser	88,4%	87,6%	11,6%	12,4%
Personlig pleje	87,3%	86,2%	12,7%	13,8%
Praktisk hjælp	93,1%	94,0%	6,9%	6,0%

Note: Tallene er beregnet på baggrund af de kommuner, der har indberettet tal til Danmarks Statistik for visiterede og leverede timer, jf. note til tabel 4.

Kilde: www.statistikbanken.dk AED022, AED01

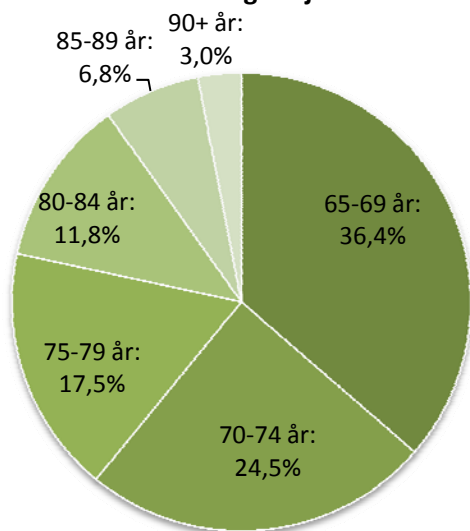
Figur 3. Gennemsnitligt antal visiterede timer pr. uge til hjemmehjælp i 2012 fordelt på alder

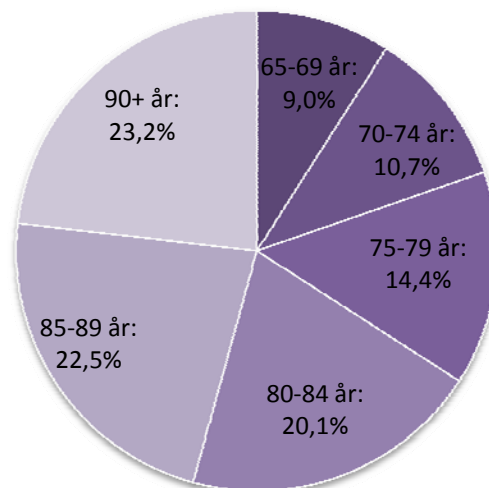
Note: Kun kommuner, der har indberettet visiteret hjemmehjælp til Danmarks Statistik indgår i beregningen.
 Kilde: www.statistikbanken.dk AED06, AED022

Figur 4. Fordelingen af befolkning og antallet af visiterede timer til hjemmehjælp i 2012

Fordelingen af befolkningen over 65 år, der bor i eget hjem

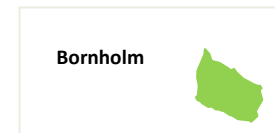
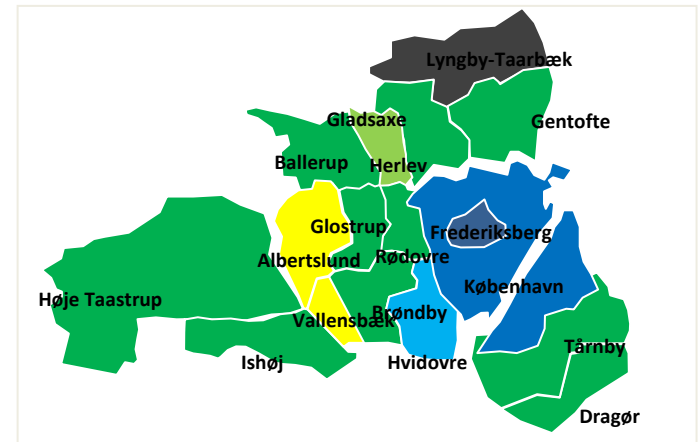
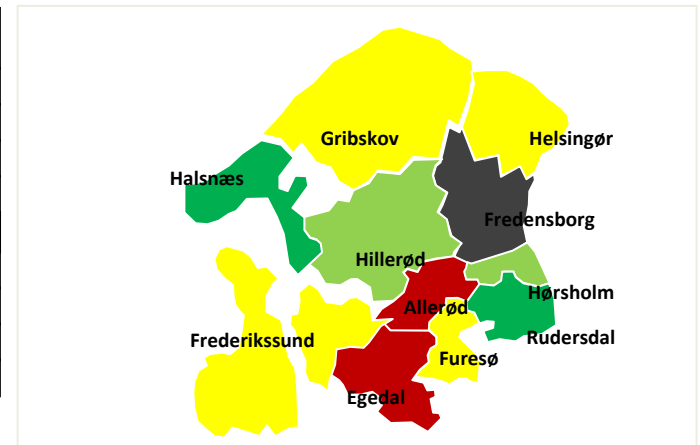
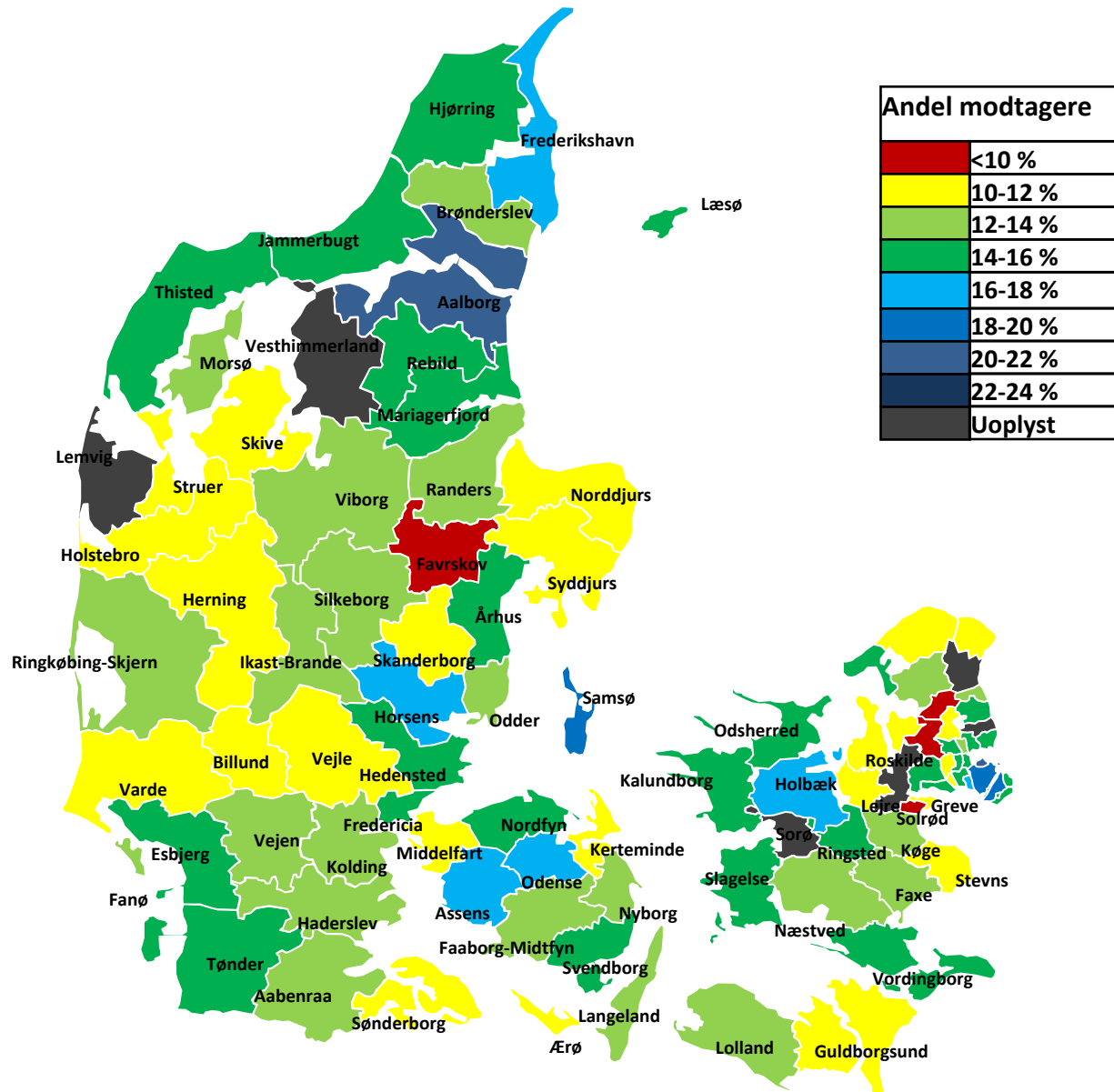
Visiterede timer til hjemmehjælp (antal timer) fordelt på befolkningen over 65 år, der bor i eget hjem

Note: Fordelingen af befolkningen over 65 år er beregnet efter at tal for beboere på plejehjem og i plejebolig er fratrukket (da disse personer ikke bor i eget hjem).

Kilde: www.statistikbanken.dk FOLK1, RESI01, AED022

Figur 5. Andel hjemmehjælpsmodtagere i eget hjem i alderen 65+ år i 2012

Figur 6. Andel hjemmehjælpsmodtagere i eget hjem i alderen 80+ år i 2012

